

Holdninger til innvandring og innvandrere i Grimstad

Forskningsprosjekt i sosiologi og
sosialantropologi

**Eiril Eliassen Weidemann, Emilie Wiig Andersen, Kirsti Pedersen og
Katrine Steinmoen Ås**

Innhold

1. Forskningsprosjektet vårt	3
1.1 Tema.....	3
1.2 Problemstilling og hypotese.....	3
1.3 Hypoteser.....	3
1.4 Innsamlingsmetode.....	4
2. Metodevalg og arbeidsprosess	4
2.1 Reliabilitet og validitet.....	6
2.2 Etikk i forskning.....	7
3. Teori og forskningsresultater fra fagfolk.....	8
3.1 Fakta om innvandring og innvandrere	8
3.2 Forskningsresultater fra fagfolk.....	8
4. Analyse	10
4.1 Presentasjon av spørreskjema.....	10
4.2 Analyse av spørreskjema.....	11
4.3 Resultater fra besøket på kvalifiseringstjenesten.....	16
4.5 Forsker ved Statistisk sentralbyrå Svein Blom.....	18
5. Konklusjon	19
6. Feilkilder og diskusjon.....	20
6.1 Feilkilder	20
6.2 Hvordan det har vært å jobbe med forskningsoppgaven	22
6.3 Hvordan vi kunne gjort oppgaven vår bedre	22
8. Vedlegg.....	23
8.1 Spørreundersøkelse – nordmenns holdninger til innvandring	23
8.2 Resultater av spørreundersøkelsen.....	25
8.3 Spørreundersøkelse – kvalifiseringstjenesten.....	28
8.4 Intervju hos kvalifiseringstjenesten.....	29
8.5 Mail til Svein Blom.....	30
8.6 Mail fra Svein Blom	31
9. Kildeliste:.....	32

1. Forskningsprosjektet vårt

1.1 Tema

Vi har valgt å forske på **holdninger til innvandring og innvandrere blant nordmenn i Grimstad**. Vi er interessert i dette fordi det er et dagsaktuelt tema som ofte blir diskutert i mediene. Politikernes og politiske partiers holdninger vet en mye om, men vi ville finne ut hva vanlige mennesker mener om innvandring og innvandrere. I tillegg ønsket vi å finne ut om hva innvandrere tror nordmenn flest mener om innvandring.

Vi har valgt å begrense oppgaven til Grimstad. Grunnen til dette er at det kan være store forskjeller på holdninger til innvandring og innvandrere ulike steder i Norge, og det vil derfor være vanskelig å generalisere. Det kan for eksempel være svært store forskjeller mellom Oslo, Finnmark og Sørlandet. År Dette kan blant annet skyldes antall innvandrere og konkurranse på arbeidsmarkedet.

1.2 Problemstilling og hypotese

Ofta blir eldre mennesker fremstilt som mer skeptiske og større motstandere av innvandrere enn yngre mennesker. Vi ønsket å finne ut i hvor stor grad dette samsvarer med virkeligheten. Vi prøvde også å finne ut hvor nordmenn får holdningene sine fra. Vår problemstilling er derfor:

- Er det forskjeller på holdninger til innvandring mellom aldersgruppene og mellom kjønnene? Og hvor får folk holdningene sine fra?

1.3 Hypoteser

I utgangspunktet hadde vi tre hypoteser som vi skulle prøve å bevise eller motbevise:

Hypotese 1: **Eldre er mer skeptiske til innvandring og innvandrere enn unge.**

Hypotese 2: **Kvinner er mer skeptiske til innvandring og innvandrere enn menn.**

Hypotese 3: **Det meste av holdninger og fordommer til innvandring kommer fra media.**

1.4 Innsamlingsmetode

Vi ønsket både å se saken fra nordmenns og innvandrernes ståsted. Dette var for få et mer nyansert og ekte bilde av saken. Måten vi gjorde dette på var ved å gjennomføre en kvantitativ undersøkelse for å finne informasjon om nordmenns holdninger til innvandring. Etter dette dro vi til kvalifiseringstjenesten for å gjennomføre en kort kvantitativ undersøkelse og deretter en kvalitativ undersøkelse for å finne ut mer om innvandrernes side av saken. Mer informasjon om dette og detaljer fra vår innsamlingsmetode har vi skrevet under «metodevalg».

2. Metodevalg og arbeidsprosess

Som tidligere nevnt valgte vi både å bruke kvantitativ og kvalitativ metode. Informasjonssankingen vår ble derfor delt i tre deler. Del en: en kvantitativ undersøkelse til 99 nordmenn, del to: intervju med fire innvandrere og del tre et kort spørreskjema til 12 innvandrere.

Den første kvantitative delen av informasjonssankingen var et spørreskjema hvor vi prøvde å finne ut hvordan holdninger nordmenn har til innvandring. Vi delte ut et spørreskjema med ti spørsmål til 99 informanter hvor de forskjellige aldersgruppene var representert. Ut i fra disse spørsmålene ville vi kunne se hvilke holdninger de ulike aldersgruppene har til innvandring.

Vi var veldig i tvil om hvordan vi skulle dele opp aldersgruppene. For enkelhetsskyld begynte vi med tre grupper; unge, voksne og eldre. Men da

kom spørsmålet om hvor aldersovergangen skulle gå. Vi endte med en veldig stor gruppe voksne mennesker, fra 35-60. Dette syntes vi var et alt for stort alderssprang. Det ble ikke riktig for oss å sette en 35-åring og en 60-åring i samme gruppe fordi de er på helt forskjellige steder i livet, og blir muligens påvirket av svært forskjellige impulser. Vi valgte derfor å dele informantene i fire grupper: 16-30 år (unge/unge voksne), 31-45 år (voksne), 46-60 år (godt voksne) og over 60 år (eldre).

Utførelsen av undersøkelsen var mer tidkrevende enn vi hadde trodd. Vi dro først på et dagsenter. De eldre var svært pratsomme og delte mange interessante erfaringer både muntlig og på spørreskjemaene.

Videre dro vi ned i sentrumsområdet og delte ut spørreskjemaer til voksne folk. Det var vanskelig å få folk til å svare fordi de hadde dårlig tid. Heldigvis tok en del ansatte seg tid til å svare.

Etter dette dro vi på Dahlske videregående skole. Her delte vi ut spørreskjema til to elevklasser og en del ansatte ved skolen.

For å få et mer nyansert og riktig bilde utførte vi en kvalitativ undersøkelse i form av intervju blant noen unge innvandrere på kvalifiseringstjenesten i Grimstad. En annen grunn til at valgte å intervju dem var fordi vi ble informert om at de behersket norsk bedre muntlig enn skriftlig. Ved å utføre intervjuet etter vi hadde analysert besvarelsene på den første delen av informasjonssankingen, fikk vi også nye ideer og inspirasjon til hva vi ville spørre dem om. Vi ville også se om svarene til nordmenn samsvarte med innvandrernes og om det er en sammenheng mellom hva innvandrere tror flest nordmenn mener og hvordan de har blitt inkludert i samfunnet. Har innvandrere fordommer mot nordmenn innenfor emnet?

Vi foretok også en kort kvantitativ undersøkelse i en klasse på kvalifiseringstjenesten. Den besto av fem spørsmål. Det viste seg å være vanskeligere enn vi hadde trodd å utføre den, fordi mange av dem hadde

vanskeligheter med å forstå alle spørsmålene. Hvis vi skulle gjort dette på nytt ville vi ha formulert spørsmålene på en lettere måte. Vi løste dette problemet ved å gå rundt og omformulere eller forklare spørsmålene. Læreren deres var veldig hjelpsom og gjorde det samme. Noen av informantene brukte også oversettelsesprogrammer på datamaskinene sine til hjelp. En av grunnene til at vi ville foreta en kvantitativ undersøkelse i tillegg til intervjuet, var for å finne ut om intervjuobjektene våre hadde et liknende syn på temaet vårt som resten av klassen, og derfor være gode representanter for de andre.

2.1 Reliabilitet og validitet

Reliabilitet betyr pålitelighet, og pålitelighet er viktig i en spørreundersøkelse. Dette var også svært viktig for oss og våre informanter. I vår undersøkelse har vi derfor lagt vekt på å sikre høy validitet og høy reliabilitet.

Reliabilitet er forbundet med målesikkerhet. Om du gjentar den samme målingen flere ganger er resultatet reliabelt om vi får det samme svaret opp til flere ganger. Jo flere feilkilder en undersøkelse har jo lavere reliabilitet vil resultatene ha. For å få en høy reliabilitet i undersøkelsen må man utføre undersøkelsen på en slik måte at man kan stole på resultatene.

I en spørreundersøkelse må man velge å tro på at svarene du får er troverdige. Vi ser ingen grunn til at informantene våre skulle ha gitt oss upålitelige svar.

Validitet handler om i hvilken grad en undersøkelse faktisk måler eller registrerer det vi ønsker å finne ut noe om. Selve ordet betyr gyldighet, og validitet går ut på er om dataen vi samler inn er relevant for problemstillingen vår. Vi kan påvirke validitet i stor grad ved å lage gode og relevante spørsmål.

I vår undersøkelse har vi valgt å være nøye når det gjelder validitet. Spørsmålene våre var nøye gjennomtenkt, og relevante for hypotesene våre. Når vi valgte spørsmål var vi nøye med å formulere dem på en forståelig måte.

<http://no.wikipedia.org/wiki/Reliabilitet>

http://hjernebark.wikispot.org/Diskuter_forholdet_mellom_reliabilitet_og_validitet.

2.2 Etikk i forskning

Etikk= Normer for riktig og god livsførelse.

I vårt forskningsprosjekt har vi valgt å holde en høy etikk. Vi har sett at når informantene er anonyme, gir de oss oftere et ærligere svar. Dette var viktig for oss for å oppnå ærligere svar blant informantene. Alle spørreskjema ble også makulert når vi var ferdige med dem og vi har ikke skrevet ned noen navn på dem vi intervjuet. Vi informerte informantene våre om dette på forhånd.

Det var viktig for oss at spørsmålene ble formulert på en måte slik at ingen skulle bli fornærmet. Vi gikk igjennom hvert spørsmål nøye og fant den beste måten på å formulere det på.

Siden vi spurte flere klasser var vi nøye med at spørsmålene ikke skulle være nyanserte. Om vi hadde hatt mange variabler og mange spørsmål om verdier hadde det vært lettere å spore svarene tilbake. Vi unngikk spørsmål som var svært personlige, dette var heller ikke relevant. Når det vi skulle finne ut handlet om holdninger til innvandring/innvandrere.

Når vi skulle lage spørreskjemaene til kvalifiseringstjenesten var vi nøye med å ikke fornærme noen av informantene våre. Spørsmålene våre måtte heller ikke være vanskelige å forstå, samtidig som at vi ikke ville ha et barnslig språk, som kunne virke fornærmende.

3. Teori og forskningsresultater fra fagfolk

3.1 Fakta om innvandring og innvandrere

I dag bor det ca. 593 300 innvandrere i Norge, som tilsvarer 12 % av befolkningen. Ifølge ssb.no er betegnelsen på en innvandrer en person som er født i utlandet, har to utenlandske foreldre, og som har flyttet inn til Norge på et tidspunkt. Da regner en ikke med andregenerasjons innvandrere, som er mennesker som er født i Norge med to utenlandske foreldre. Disse utgjør bare 2 prosent av befolkningen, med ca. 117 100 personer. Til sammen utgjør disse to gruppene 13.1 % av den norske befolkningen. Ifølge Statistisk sentralbyrå kommer denne gruppen bare til å øke de neste 30 årene.

Til Norge kommer det innvandrere fra 219 forskjellige land. Imidlertid er det innvandrere fra Europa som utgjør den største andelen av denne gruppen. De fleste innvandrere som kommer til Norge, kommer på grunn av arbeid og jobbmuligheter. Den største andelen innvandrere kommer fra Polen, og i januar 2013 bodde det rundt 77 000 polske innvandrere i Norge. Den nest største gruppen er folk fra Sverige, på rundt 35 000 personer. I tillegg kommer det også mange fra Litauen, Tyskland og Danmark. En stor del innvandrere kommer fra ikke-europeiske land, som Irak, Somalia, Etiopia, Eritrea, Pakistan og Afghanistan. Dette er vanligvis ikke mennesker som kommer for å arbeide, men som kommer på grunn av krig, fattigdom eller politiske grunner i hjemlandet.

(kilde: <http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/hvor-mange-innvandrere-er-det-og-blir-det-i-norge>)

3.2 Forskningsresultater fra fagfolk

I rapporten «Integreringsbarometeret 2012» av Geir Barvik for IMDI, kan vi lese om holdninger til innvandring, integrering og mangfold. Rapporten viser at

det er delte meninger blant folk om innvandring. Her er problemstillingen om innvandring skal økes eller begrenses sentral. Ifølge rapporten sier hele 45 % av informantene at de ønsker at innvandring skal begrenses. 55 % er positive og mener det ikke er behov for å begrense innvandring. I den samme rapporten kan vi se at ni av ti respondenter mener at diskriminering av innvandrere forekommer.

(Kilde:http://www.imdi.no/Documents/Rapporter/Integreringsbarometeret_2012.pdf) (19.02.14)

I en rapport av Helge Brunborg ved SSB står det at 44 % av den norske befolkningen synes det burde bli vanskeligere å få opphold i Norge. 45 % mener det burde være slik det er i dag, mens bare 6 % mener at det burde bli lettere.

(<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring-2011>) (19.02.14)

I en annen rapport skrevet av Svein Blom som heter «Holdninger til innvandring og innvandrere -2013» kan vi lese om forskjeller til holdninger mellom kjønn og mellom alder. (<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/154475?ts=142fff59d60>) (19.02.14)

Her står det blant annet at det ikke er noen vesentlig forskjell mellom kjønnene, men at kvinner er litt mer innvandervennlige og åpne til innvandring på noen spørsmål. Vi kan også lese at 45 % av mennene mener at det burde bli vanskeligere å få opphold i Norge, mens 39 % av kvinnene mener det samme. I tillegg sier kvinner at de til en større grad enn menn har kontakt med mennesker med innvandrerbakgrunn.

I forhold til alder sier rapporten at det er forskjell på hvilken aldersgruppe som er mest innvandervennlig i forhold til hvilke spørsmål en spør. Det som går igjen er at det er den eldste gruppen altså personer i alderen 67-79 som er de mest skeptiske, mens det er de to yngste aldersgruppene 16-24 og 25-44 som er mest innvandervennlige. På en del spørsmål og på spørsmålet om at

innvandrere utnytter velferdssystemene, er det den nest minste aldersgruppen altså folk i alderen 25-44 år som utgir seg for å være mest innvandrevennlige og svarer nei på dette. Mens de yngste i alderen 16-24 og nest eldste i alderen 45-64 har et ganske likt syn. I en del av spørsmålene om holdninger er det den yngste aldersgruppen som har mest innvandrevennlige svar. Om de fleste holdningsspørsmålene sier rapporten at det er et mønster som viser at det er de eldste som er mest skeptiske og at jo eldre informanten er jo mer skeptisk blir personen.

I slutten av oppgaven vår skal vi sammenligne våre egne resultater med forskningsresultatene vi presenterte her.

4. Analyse

4.1 Presentasjon av spørreskjema

For å finne ut hvordan nordmenns holdninger til innvandrere er prøvde vi å formulere spørsmål der vi fikk ærlige svar. Vi har også satt inn tekstbokser i spørreskjemaet der informantene blir spurt om de kunne tilføye noe, om svaralternativet informantene velger er lette å svare på eller ikke gir oss så mye informasjon.

I spørreundersøkelsen har vi også brukt noen «lurespørsmål», da spør vi først et spørsmål og får deretter svaret bevist eller motbevist ved å spørre et nytt spørsmål. Et eksempel kan være at vi helt i begynnelsen av spørreskjemaet spurte om informanten var skeptisk til innvandrere og deretter om informanten ville ha godtatt en statsminister med utenlandsk bakgrunn.

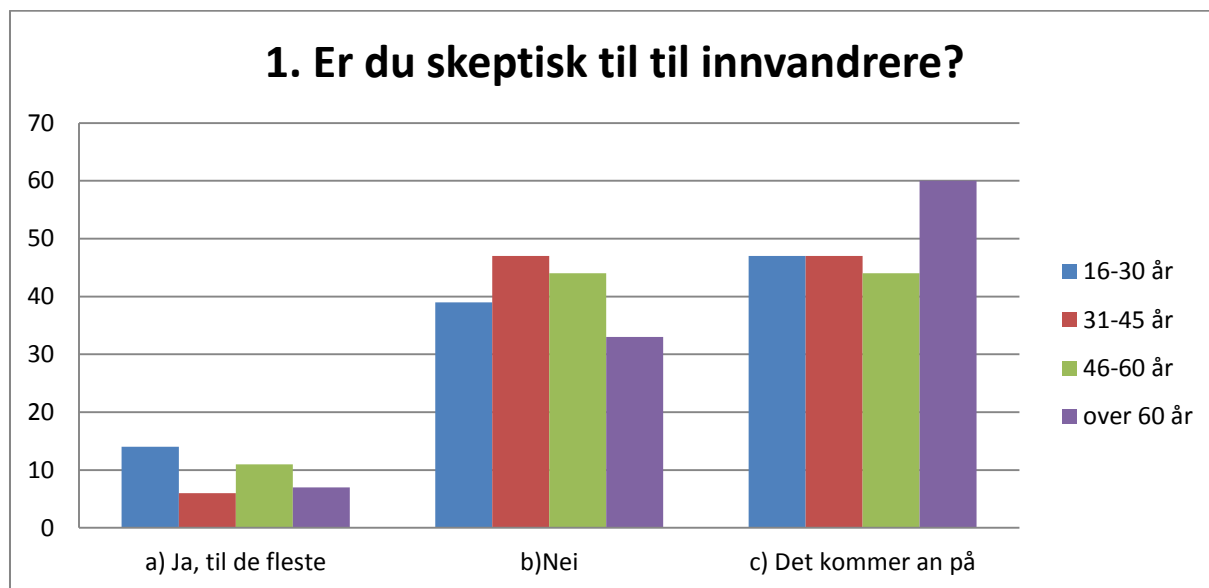
Vi valgte 10 spørsmål på spørreskjemaet som vi mente ville gi oss informasjonen vi ønsket. Vi vil først og fremst svare på de tre hypotesene våre, men vi har også funnet noen andre interessante fakta.

4.2 Analyse av spørreskjema

Hypotese 1: Eldre er mer skeptiske til innvandring og innvandrere enn unge.

Påstanden «eldre er mer skeptisk til innvandring og innvandrere enn unge» har ofte vært noe vi har antatt i Norge. Eldre har ikke vokst opp med en like stor strøm av innvandrere, og mange har tenkt at eldre ikke har like stor forståelse og respekt for innvandrere.

Undersøkelsen vår derimot, viste det motsatte. Vi ser at eldre er mindre skeptiske til innvandrere enn unge. 7 % av personene vi spurte over 60 år krysset av for at de var skeptiske til de fleste innvandrere mens 14 % av de personene vi spurte i alderen 16-30 år svarte det samme. Hele 49 % unge i alderen 16-30 år mener at innvandring bør begrenses, mens bare 33 % eldre over 60 år mener det samme.

Et annet interessant funn er at det også er flest unge i alderen 16-30 år som kjenner noen som er skeptiske til innvandrere. Hele 86 % unge krysset av for dette, mens bare 47 % eldre over 60 krysset av for det samme. Vi ser at mange kjenner noen som er skeptiske til innvandrere. Om man tenker seg at informantene kjenner flest og er mest sammen med de på sin egen alder, «beviser» dette det vi allerede har funnet ut – unge er mer skeptiske til

innvandrere enn eldre. En feilkilde her er at unge også kan kjenne eldre folk som er skeptiske og at eldre folk kan kjenne unge folk som er skeptiske.

En teori til at eldre ikke er så skeptiske som vi først antok kan være at en del hjelpepleiere på dagsenter og gamlehjem har utenlandsk bakgrunn. Dette er fordi mange innvandrere som tar norskopplæring også skal ut i praksis, og får ofte gjennomføre praksisen på slike sentre eller hjem. Dette har kanskje gjort at eldre er mer åpne og har større forståelse for innvandrere. En eldre mannlig informant vi snakket med på dagsenteret vi besøkte sa: *«Jeg har mange positive erfaringer med arbeidsfolk eller besøkende fra andre land og fjerne verdensdelen»*.

Vi ser også at det er flere unge som har vært hjemme hos eller hatt besøk av en innvandrer. 84 % unge har krysset av for at de har vært hjemme hos eller besøkt en innvandrer, mens 40 % eldre har krysset av for dette.

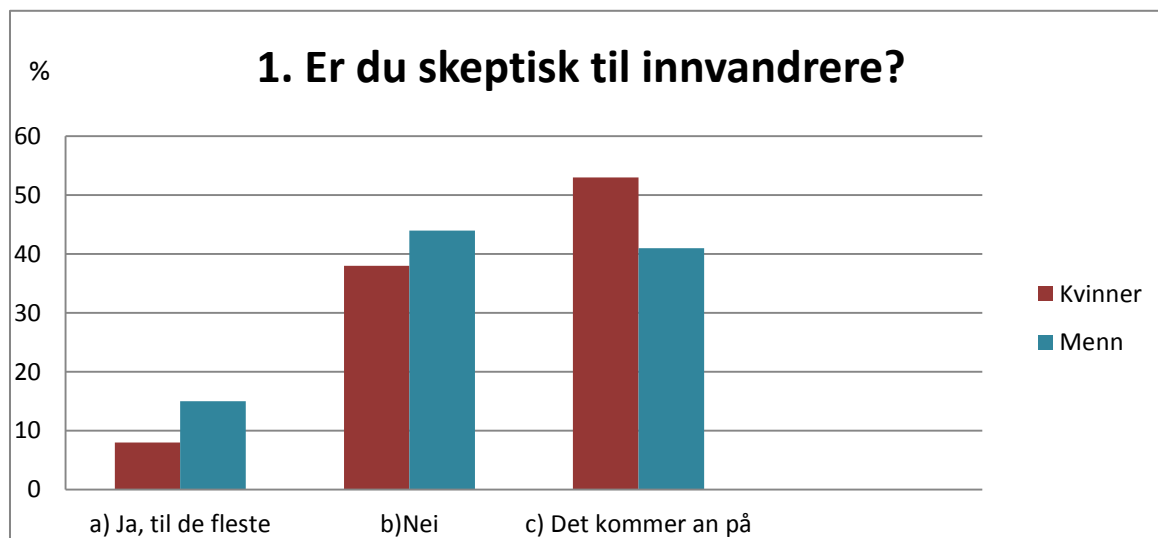
Det er ingen signifikant forskjell på eldre over 60 år eller unge i alderen 16-30 år når vi spurte informantene om hvordan de ville ha reagert om Norge fikk en utenlandsk statsminister. Det er derimot en signifikant forskjell mellom alle aldersgruppene vi hadde og eldre voksne i alderen 46-60 år, når vi spurte hvordan informantene ville ha reagert. Vi ser at hele 50 % av informantene i aldersgruppa 46-60 år ikke hadde godtatt en utenlandsk statsminister og mener at en statsminister burde være etnisk norsk. Dette er det alternativet flest i denne aldersgruppen krysset av for. I de andre aldersgruppene derimot har flest krysset av for at bakgrunn ikke spiller noen rolle. 47 % eldre over 60 år og yngre voksne i alderen 30-45 år krysset av for dette, og 45 % unge i alderen 16-30 år krysset av for det samme.

Vi ser da at de i aldersgruppen voksne i alderen 46-60 år er mer skeptiske. En årsak kan være at denne aldersgruppen foreløpig ikke har like mye erfaring med innvandrere i pleie og omsorgssektoren. Samtidig har de heller ikke vokst opp med en like stor andel innvandrere som unge i dag gjør.

Hypotese 2: Kvinner er mer skeptiske til innvandring og innvandrere enn menn.

Vi trodde at kvinner var mer skeptiske til innvandring og innvandrere enn menn. En årsak til dette er at menn med innvandrerbakgrunn er mer representert i kriminalstatistikken.

I undersøkelsen oppdaget vi at hypotesen vår ikke stemte. Vi ser at menn er mer skeptiske til innvandrere enn kvinner. 15 % menn har krysset av for at de er skeptiske til innvandrere, mens 8 % kvinner har krysset av for det samme. Men forskjellene er ikke signifikante fordi på dette spørsmålet hadde vi tre svaralternativ, og mennene scoret faktisk også høyest på at de ikke var skeptiske til innvandrere. 44 % av de mannlige informantene vi spurte svarte dette, mens 38 % av de kvinnelige informantene også svarte at de ikke var skeptiske. Det siste alternativet var «det kommer an på», og vi ser at flest kvinner krysser av for dette. 53 % kvinner krysset av for dette, mens 41 % menn krysset av for det samme.

Under dette spørsmålet la vi inn en tekstboks, der informantene kunne utdype svaret sitt. Dette er hva våre kvinnelige informanter skrev at det kom an på var; om en kjenner dem, om de følger norske lover, om de viser vilje til å integreres, om de er villige til å lære språk og få seg jobb, hvordan de oppfører seg, hvordan bakgrunn de har og hvor de kommer fra, om de begår kriminelle handlinger og om de er ute etter økonomisk profitt.

Noen har også skrevet at de er redde for det ukjente, og at om de møter utenlandske menn alene på kvelden blir de redde.

Vi så også at menn var mer skeptiske til innvandrere enn kvinner etter at vi studerte hva de svarte på noen av «lurespørsmålene» våre. For eksempel svarte flere menn enn kvinner at de ville ansatt en etnisk-norsk person til fordel for en ikke-vestlig innvandrere, som er like godt kvalifisert og kan norsk, for å være på den sikre siden. Hele 28 % av de mannlige informantene sa de ville valgt den etnisk-norske til fordel for personen med utenlandsk bakgrunn. Blant kvinnene har bare 7 % krysset av for dette.

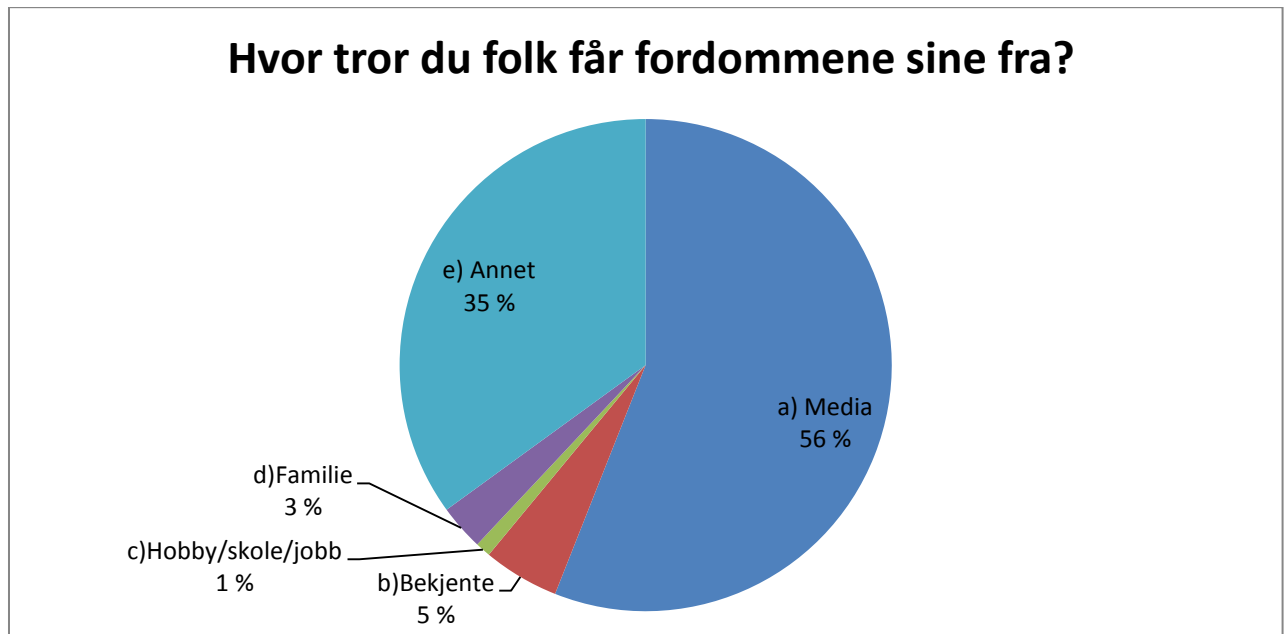
Med dette ser vi at menn er mer skeptisk enn kvinner, og at menn viser dette i praksis ved at de heller ansetter en etnisk-norsk person til fordel for en ikke-vestlig innvandrere som er like godt kvalifisert og kan norsk. Våre kvinnelige informanter viser seg å være skeptiske, men at «det kommer an på.» Vi ser at menn er mer bestemte og splittede i meningene sine enn kvinner, som er mer usikre.

Mange kvinner mener imidlertid at bakgrunn ikke spiller noen rolle når man skal ansette en person, bare kvalifikasjonene er like gode. 83 % av kvinnene vi spurte mener dette.

Samtidig ser vi at flere kvinner enn menn i undersøkelsen vår ville godtatt at sønnen hadde kommet hjem med en kjæreste fra et ikke-vestlig land, og ment at sønnen selv kan bestemme valg av kjæreste. Når vi ser på hva alle informantene våre har krysset av for, ser vi at svært få ville oppfordret sønnen til å avslutte forholdet. 7 % ville oppfordret sønnen sin til å avslutte forholdet til den ikke-vestlige kjæresten.

Hypotese 3: Det meste av holdninger og fordommer til innvandring kommer fra media.

Vi antok at flest informanter ville krysse av for at holdningene og fordommene deres til innvandring kommer fra media. Ifølge vår undersøkelse stemmer dette. 56 % av informantene våre tror holdningene og fordommene kommer fra media.

Vi ser også på diagrammet at mange av informantene våre har valgt å krysse av for annet. 35 % har krysset av for at de tror vi får holdningene og fordommene vi måtte ha fra andre ting enn vi hadde skrevet som et alternativ på spørreskjema. En feilkilde her kan være at vi satte de som krysset av for flere alternativer i denne gruppa. Vi ser da at mange enten har skrevet en annen årsak til fordommer og holdninger eller krysset av for flere alternativer, og mener at disse fordommene og holdningene kommer fra forskjellige steder. Noen informanter krysset av for «annet» og skrev «Egne erfaringer» og «venner».

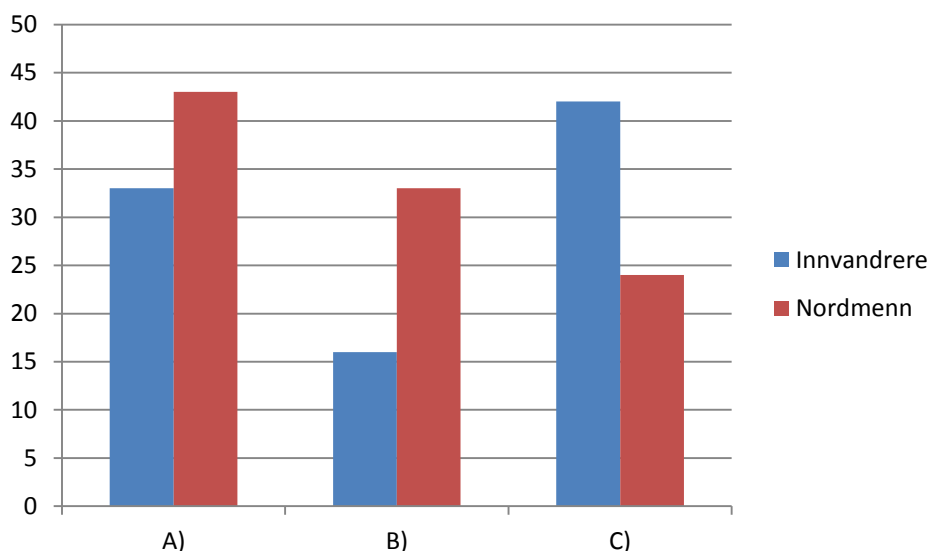
Når vi sammenlikner aldersgrupper og kjønn ser vi at det ikke er noen signifikant forskjell fra totalprosenten. 59 % av de mannlige informantene vi spurte fra Grimstad mente media var grunnen til våre holdninger og fordommer mot innvandrere, 53 % av de kvinnelige informantene vi spurte mente det samme.

Når vi sammenlikner aldersgruppene ser vi den samme tendensen; litt over halvparten av informantene våre tror at holdningene og fordommene folk har kommer fra media. Det er 51 % i alderen 16-30 år som tror dette, og 53 % i alderen 31-45 år og i alderen over 60 som tror det samme. Aldersgruppen 46-60 år skiller seg litt mer ut i forhold til de andre aldersgruppene. Her tror hele 72 % at vi får holdningene og fordommene våre fra media. Har disse en annen oppfatning av media enn andre?

4.3 Resultater fra besøket på kvalifiseringstjenesten

Vi begynte vårt besøk på kvalifiseringstjenesten i Grimstad med en kvantitativ undersøkelse i en klasse på tolv elever. Ved denne undersøkelsen prøvde vi å finne ut hva innvandrere tror om norske mennesker sine holdninger. Vi ønsket også å finne ut om disse innvandrerne hadde besøkt eller hadde hatt besøk av noen etnisk norske.

På det første spørsmålet spurte vi om informantene hadde vært på besøk eller hadde hatt besøk av en nordmann. 75 % av informantene svarte ja på dette. I spørreundersøkelsen til nordmennene svarte 77 % av informantene også ja på et liknende spørsmål. Videre spurte vi dem om hvor de trodde nordmenn fikk fordommer fra, og som nordmennene svarte flest av innvandrerne (50%) at media var hovedkilden til fordommer. Vi valgte å la informantene våre fra kvalifiseringstjenesten svare hva de trodde flest nordmenn hadde svart på spørsmålet «Hvordan ville du ha reagert om Norge fikk en statsminister med utenlandsk bakgrunn?». Her har vi sammenliknet hva innvandrere trodde flest svarte og hva nordmenn svarte:

Vi ser at flest nordmenn svarte A) «For meg spiller ikke bakgrunn noen rolle», mens informantene på kvalifiseringstjenesten trodde flest nordmenn svarte C) «Jeg hadde vært litt skeptisk, men jeg er åpen for et flerkulturelt samfunn». Det som var interessant var at 16 % av innvandrerne svarte B) «Jeg hadde ikke godtatt dette, en statsminister burde være etnisk norsk». Blant nordmennene svarer faktisk 33 % at de ikke hadde godtatt en utenlandsk statsminister. Vi så også sammenliknet med vår andre spørreundersøkelse at det var en høyere prosentandel innvandrere som hadde hatt negative opplevelser med nordmenn enn nordmenn som hadde opplevd noe negativt med innvandrere. 25 % av innvandrerne svarte at de hadde hatt dårlige erfaringer med nordmenn på grunn av bakgrunnen, mens 18 % av nordmennene svarte ja på at de hadde hatt dårlige opplevelser med innvandrere.

Etter denne korte undersøkelsen snakket vi med fire frivillige fra klassen. Det var ei jente og tre gutter på 17, 18, 22 og 27 år. Alle kunne snakke forståelig norsk til tross for at de kun hadde vært i Norge fra ti måneder til tre år. Vi var heldige med informantene våre, fordi de kom fra forskjellige land. To kom fra Somalia, en kom fra Eritrea og den siste kom fra Etiopia.

Vi begynte med å spørre dem hvordan det var å komme til Norge. En av dem svarte at de tre første månedene var de verste fordi en ikke kjente noen. Alt var annerledes og en var litt redd for å gå ut av huset. Men det vanskeligste

var kommunikasjon. Vi spurte dem senere om hvorfor de ønsket å lære norsk og en svarte «*språk er nøkkelen*». De pekte på jobbmuligheter og at språket var viktig for å utvide vennekretsen. Temaet på prosjektet vårt er nordmenns holdninger til innvandring og innvandrere, derfor ønsket vi å spørre dem om de hadde noen negative erfaringer med nordmenn. De fortalte at de hadde flest positive opplevelser, men at de merket at mange mennesker var skeptiske til dem på grunn av hudfarge. Ikke alle behandler dem med respekt fortalte de også. Av og til er det folk som bytter side av veien når de kommer i motsatt retning, men det som skjer oftest er at folk stirrer på dem. Nordmenns nysgjerrighet er noe informantene ser på som positivt, men ikke den form for nysgjerrighet hvor folk stirrer fordi de ser annerledes ut. De fortsetter med at nordmenn er et ganske lukket folk som er vanskelig å få kontakt med. To av dem hadde flere norske venner, men de fortalte at det tok en god stund før en klarte å oppnå dette.

Et av poengene deres som vi syntes var veldig interessante i forhold til vår egen undersøkelse, var at de merket stor forskjell på yngre og eldre mennesker. De fortalte at selv om de har hilst på en ung norsk person før, er det sjelden at personen hilser når de møtes igjen. Eldre folk derimot, hilser ofte og viser stor respekt for dem. De har også merket at eldre folk generelt er mindre skeptiske til innvandrere enn unge mennesker. I følge vår kvantitative undersøkelse som vi delte ut til norske kvinner og menn er det flest yngre mennesker som sier de er skeptiske til innvandring. Inntrykket vi fikk fra disse innvandrerne bekreftet dette.

4.5 Forsker ved Statistisk sentralbyrå Svein Blom

Vi spurte forsker Svein Blom om våre funn fra vår spørreundersøkelse samsvarte med det han hadde funnet ut fra tidligere undersøkelser. Vi spurte blant annet om det var riktig at unge var mer skeptiske enn eldre. Dette var noe vi hadde funnet ut, men som gikk i mot vår hypotese. Derfor lurte vi på om det var noe som

gikk igjen i tidligere undersøkelser, eller om det var noe som bare kom frem i vår. Han skriver blant annet «Det vanligste har vært at de eldste har vist seg å være mer skeptiske eller negative til innvandrere og innvandring enn yngre personer. Men i tider med vanskeligheter på arbeidsmarkedet kan det se ut til at unge blir litt mindre velvillig stemt, kanskje fordi de selv frykter konkurranse fra innvandrere om jobbene.»

Denne påstanden var noe vi fant veldig interessant, og det var noe vi ikke hadde tenkt på før. Dette kan jo også gi svar på hvorfor vi fikk de resultatene vi fikk, men det kan vi selvfølgelig ikke vite i og med at det er noe vi ikke har undersøkt. Han sier også følgende: «Vi ser av svarene at holdningene er mest positive i Oslo/Akershus - der andelen innvandrere er høyest. Det har trolig noe med at befolkningen i Oslo-området og i de største byene ellers i landet, har vent seg til å se innvandrere i alle slags situasjoner. Vi ser også i undersøkelsen at personer som selv har kontakt med innvandrere, legger for dagen mer positive holdninger til dem.»

Svarene fra Svein Blom var til veldig god hjelp, og vi har fått god hjelp til forskningsprosjektet. I tillegg fikk vi noen nyttige tips, som vi fikk god bruk for.

<http://www.ssb.no/forskning/ansatte/svein-blom> (10.02.14)

5. Konklusjon

I vår forskningsoppgave har vi funnet ut hvordan nordmenns holdninger til innvandring og innvandrere er. Vi trodde at eldre var mer skeptiske til innvandrere enn unge. Dette viste seg å ikke stemme. I følge vår undersøkelse var 14 % unge skeptiske, mens bare 7 % eldre mener det samme. Da vi sammenliknet disse resultatene med Svein Bloms resultater for SSB viste hans resultater det motsatte, at eldre var mer skeptiske enn unge. Svein Blom forklarte våre resultater med at konkurranse på jobbmarkedet skaper negative holdninger til innvandring.

Vi trodde også at kvinner var mer skeptiske til innvandrere og innvandring enn menn. Der fant vi ut at det ikke var en signifikant forskjell, men at menn er litt

mer skeptiske enn kvinner. Vi ser at menn er mer skeptisk også til praksis ved at flest menn ville ha ansatt en etnisk-norsk fremfor en utenlandsk person, og at menn er mindre åpne for en utenlandsk statsminister.

Vi besøkte også kvalifiseringstjenesten i Grimstad og spurte innvandrere om hvilke holdninger og fordommer de trodde nordmenn hadde mot dem. Flest innvandrere trodde nordmenn ville svare at de hadde blitt skeptiske om Norge fikk en utenlandsk statsminister og at de var åpne for et flerkulturelt Norge. Vi så også at 16 % av innvandrerne vi spurte trodde at flest nordmenn ville svart at de ikke hadde godtatt en utenlandsk statsminister, og at flest nordmenn mener at en statsminister burde være etnisk-norsk. I undersøkelsen fant vi ut at hele 33 % av informantene våre svarte at en statsminister burde være etnisk-norsk.

En av hypotesene våre var at hovedkilden til holdningene og fordommene vi får er media. Det viste seg også å stemme med undersøkelsen vår. 56 % av informantene våre svarte at de tror vi får holdningene og fordommene våre mot innvandrere og innvandrerene fra media. Innvandrerne vi spurte var også enige i at holdningene og fordommene nordmenn har mot innvandrere kommer fra media. 50 % svarte dette.

6. Feilkilder og diskusjon

6.1 Feilkilder

I undersøkelsen vår kan det ha forekommet flere feilkilder. Disse er nevnt nedenfor.

- Feil forståelse av spørsmål → fører til lav relabilitet
- Feil opptelling
- Usanne svar fra informanter
- For få informanter
- Ikke et godt nok utvalg av informanter
- Påvirkning av andre (når det gjelder gruppa vi intervjuet)

Feil forståelse av spørsmål: dette fører til lav reliabilitet. Vi har som nevnt tidligere prøvd å fremstille spørsmålene på en forståelig og enkel måte. Allikevel kan folk ha hatt en feil forståelse eller misforstått spørsmålene vi har stilt dem, på intervju eller på spørreskjemaet. Dette vil da føre til at svarene vi får kanskje ikke er de vi ønsker å få.

Feil opptelling: dette oppstår når vi teller spørreskjemaene og legger de sammen. Vi var veldig nøye når det gjaldt dette, men ettersom det var mange spørreskjemaer og mange tall kan jo dette føre til feilinformasjon. Dette er nok en av de mest alvorlige feilkildene, med tanke på at dette vil påvirke hele undersøkelsen vår. Tallene vi jobbet med var ikke så store, men det ble mange tall å holde styr på. For å holde styr på dem la vi alle tallene inn i en tabell på Excel.

Usanne svar fra informantene: grunner til usanne svar kan være tiden informantene fikk til å svare på spørsmålene. Noen av dem kan ha valgt å svare usant med vilje, men vi har ingen grunn til å tro at dette er tilfellet.

For få informanter: dette er en feilkilde som er veldig relevant i vår undersøkelse. Vi burde hatt flere informanter, men dette ble vanskelig med tanke på tiden vi har hatt på prosjektet. Vi har for få informanter til å gi et helhetlig bilde av nordmenn i Grimstad.

Ikke et godt nok utvalg av informanter er også noe vi har hatt litt problemer med. Grunnen til dette er at det er generelt for få informanter i hver aldersgruppe. Det er og mange folk med de samme yrkene, i og med at vi spurte mange butikkansatte i alderen 31-45 og lærere. Vi har ikke spurt folk i næringslivet som kanskje kunne ha hatt en annen oppfatning av innvandre og innvandring.

Påvirkning av andre: dette gjelder ikke spørsmålene på spørreskjemaene. Dette er en feilkilde som kan muligens ha oppstått når vi intervjuet de fire personene på kvalifiseringstjenesten. De kan ha blitt påvirket av hverandre og svart ut ifra hva de andre har svart. Dette er ikke noe vi kan sjekke opp i eller

vite er en feilkilde, men dette var ikke et inntrykk vi fikk. Det virket som alle ga sin mening, uavhengig av hva de andre svarte.

6.2 Hvordan det har vært å jobbe med forskningsoppgaven

Arbeidsprosessen har vært både spennende og utfordrende. Det har vært spennende å oppleve hvordan det er å jobbe med et forskningsprosjekt, og det har vært svært lærerikt. Det har også vært utfordrende på grunn av mye arbeid, og at vi har brukt mye tid på dette prosjektet. I tillegg til dette har vi hatt mye lekser og prøver, så det har vært litt slitsomt til tider. Men først og fremst har det vært veldig gøy, og vi har kost oss masse mens vi har holdt på med oppgaven. Spesielt turen til dagsenteret vi var på var en morsom og interessant opplevelse. De gav oss mye bra informasjon som var nyttig i undersøkelsen, og vi hadde en koselig stund med de eldre. Etter en forespørsel fra de eldre avsluttet vi besøket vårt med å synge en sang. Dette var en litt pinlig, men morsom opplevelse.

Prosessen har vært veldig lærerik, og vi har lært mye om hvordan det er å samarbeide. Det har vært litt vanskelig å fordele hvilke deler av rapporten hvem av oss skulle skrive, og hvor mye hver av oss skulle skrive. Det var viktig for oss å få en bra rapport, og få et godt sluttresultat derfor var det viktig at alle bidro og skrev sine deler. Dette følte vi gikk fint, og alle har gjort sine arbeidsoppgaver. Vi har jobbet mye på skolen, og vi har også møttes flere ganger etter skoletid for å jobbe med prosjektet. I tillegg har alle på gruppa arbeidet og skrevet mye hjemme.

6.3 Hvordan vi kunne gjort oppgaven vår bedre

Selv om arbeidsprosessen har vært spennende, har det også vært veldig mye arbeid. Vi startet oppgaven med et annet tema enn det vi endte opp med. Det første temaet vi hadde var «Forskjellen på integrering i liten og stor by». Da skulle vi finne ut om det var lettere å integrere seg i en liten by, enn i en

stor by. Det var meningen å ta utgangspunktet i Grimstad og Kristiansand, men etter flere avslag fra skoler i Kristiansand bestemte vi oss for å holde oss til Grimstad. På grunn av dette måtte vi også endre problemstilling. Dette var svært demotiverende, og gav oss lite motivasjon for den videre arbeidsprosessen. Vi brukte mye tid på dette, og skoletimene den første uka ble bortkastet på dette. Selv om dette tok litt tid, kom vi fort frem til et nytt tema. Det tok derfor en liten stund før vi kom i gang med spørreskjemaene, men vi var effektive når vi først kom i gang. Etter vi kom i gang med dette, ble oppgaven mer spennende og vi fikk motivasjonen tilbake.

Vi tenker i ettertid at vi hadde litt for få informanter, og at dette kunne være en feilkilde. Fra starten av tenkte vi å ha rundt 50 informanter i hver aldersgruppe, altså 200 besvarelser til sammen. Dette ble vanskelig i praksis, i og med at det var problemfylt å finne så mange informanter i hver aldersgruppe. Spesielt informanter i aldersgruppen over 60 år, var vanskelig å finne. Vi tenkte det holdt med dem vi fikk på dagsenteret, men det viste seg at dette ble litt for lite til å gjøre oppgaven så virkelighetsnær som mulig. Dette er noe vi kunne ha arbeidet mer med, men siden det tok en del tid før vi kom i gang trengte vi den tiden til å telle opp og analysere dataene.

8. Vedlegg

8.1 Spørreundersøkelse – nordmenns holdninger til innvandring

Undersøkelsen er helt anonym, skriv derfor ikke navn.

Sett ring rundt ett av alternativene på hver oppgave.

Hva er din alder?

- A) 16-30 år B) 31-45 år C) 46-60 år D) Over 60 år

Hva er ditt kjønn?

- A) Jente B) Gutt

Er du født i Norge?

- A) Ja
B) Nei

C) Nei, men begge mine foreldre er etnisk norske

1. Er du skeptisk til innvandrere?

- A) Ja, til de fleste
- B) Nei
- C) Det kommer an på

Hvis C, hva kommer det an på? (Eksempel: om jeg kjenner dem, osv.)

2. Mener du at økt innvandring vil føre til at norsk kultur blir svekket? (verdier, tradisjoner)

- A) Ja, men ser ikke på dette som noe negativt
- B) Ja
- C) Nei

Har du noe å tilføye (erfaringer eller lignende):

3. Kjenner du mange som er skeptiske til innvandrere?

- A) Ja
- B) Nei

4. Du er arbeidsgiver og skal intervjuer to personer til en ny stilling. Du får vite at en av dem har utenlandsk bakgrunn. Han/hun kan norsk. Begge er like godt kvalifisert.

- A) Jeg ser på det å ha en flerkulturell arbeidsplass som noe positivt og ville valgt personen med utenlandsk bakgrunn.
- B) Jeg ville valgt den etnisk norske for å være på den sikre siden.
- C) For meg spiller bakgrunn ingen rolle.

5. Du har en sønn. En dag kommer han hjem med en kjæreste fra et ikke-vestlig land. Hvordan reagerer du?

- A) Valg av kjæreste er fullt og helt min sønns valg. Jeg godtar dette.
- B) Jeg hadde blitt litt skeptisk, men godtatt forholdet.
- C) Jeg hadde blitt skeptisk og oppfordret han til å avslutte forholdet.

6. Ønsker du at innvandring skal økes eller begrenses? Jeg ønsker at innvandring skal:

- A) Økes
- B) Begrenses
- C) Være sånn det er i dag
- D) Jeg har ingen mening om dette

7. Har du noen dårlige erfaringer med personer fordi de har utenlandsk bakgrunn?

- A) Nei, ikke annet enn språkproblemer
- B) Ja, har opplevd flere hendelser
- C) Nei

Hvis B kan du gjerne dele dette her:

8. Har du vært hjemme hos en innvandrер/ har en innvandrер vært hjemme hos deg?

- A) Ja
- B) Nei

9. Hvor tror du folk får fordommene sine ifra?

- A) Media (tv, aviser, internett og radio)
- B) Bekjente
- C) Hobby/skole/jobbb
- D) Familie
- E) annet: _____

10. Hvordan ville du ha reagert om Norge fikk en statsminister med utenlandsk bakgrunn?

- A) For meg spiller ikke bakgrunn noen rolle
- B) Jeg hadde ikke godtatt dette, en norsk statsminister bør være etnisk norsk.
- C) Hadde vært litt skeptisk, men jeg er åpen for et flerkulturelt Norge.

Tusen takk for din besvarelse! Den kommer til god hjelp 😊

8.2 Resultater av spørreundersøkelsen

	Over 60 år					46-60 år				
	Menn	%	Kvinner	%	% totalt	Menn	%	Kvinner	%	% totalt
Antall	5	100	10	100	15	6	100	12	100	18
1 A	0	0	1	10	7	1	17	1	8	11
B	1	20	4	40	33	4	67	4	33	44
C	4	80	5	50	60	1	17	7	58	44
					0					0
2 A	0	0	3	30	20	0	0	5	42	28
B	4	80	3	30	47	2	33	5	42	39
C	1	20	4	40	33	4	67	2	17	33
					0					0
3 A	5	100	2	20	47	4	67	6	50	56
B	0	0	8	80	53	2	33	6	50	44
					0					0
4 A	0	0	1	10	7	0	0	1	8	6
B	3	60	1	10	27	2	33	1	8	17
C	2	40	8	80	67	4	67	10	83	78
					0					0
5 A	0	0	7	70	47	3	50	8	67	61
B	5	100	2	20	47	2	33	3	25	28
C	0	0	1	10	7	1	17	1	8	11

					0					0
6	A	1	20	0	0	7		0	0	0
	B	3	60	2	20	33	3	50	5	42
	C	1	20	5	50	40	2	33	6	50
	D	0	0	3	30	20	1	17	1	8
						0				0
7	A	1	20	4	40	33	3	50	6	50
	B	1	20	2	20	20	2	33	1	8
	C	3	60	4	40	47	1	17	5	42
						0				0
8	A	3	60	6	60	60	5	83	8	67
	B	2	40	4	40	40	1	17	4	33
			0		0	0				0
9	A	5	100	3	30	53	3	50	10	83
	B	0	0	1	10	7	0	0	0	0
	C	0	0		0	0	0	0	0	0
	D	0	0	1	10	7	0	0	0	0
	E	0	0	5	50	33	3	50	2	17
						0				0
10	A	1	20	6	60	47	2	33	4	33
	B	3	60	2	20	33	3	50	6	50
	C	1	20	2	20	20	1	17	2	17

31-45 år

16-30 år

		Menn	%	Kvinner	%	% totalt	Mann	%	Kvinner	%	%totalt
Antall		5	100	12	100	17	23	100	26	100	49
1	A	1	20	0	0	6	4	17	3	12	14
	B	2	40	6	50	47	10	43	9	35	39
	C	2	40	6	50	47	9	39	14	54	47
											0
2	A	3	60	3	25	35	7	30	12	46	39
	B	1	20	4	33	29	11	48	11	42	45
	C	1	20	5	42	35	5	22	3	12	16
											0
3	A	3	60	5	42	47	20	87	22	85	86
	B	2	40	7	58	53	3	13	4	15	14
											0
4	A	0	0	1	8	6	1	4	3	12	8
	B	1	20	1	8	12	5	22	1	4	12
	C	4	80	10	83	82	17	74	22	85	80
											0
5	A	4	80	7	58	65	12	52	14	54	53

B	0	0	5	42	29	10	43	11	42	43
C	1	20	0	0	6	1	4	2	8	6
6 A	0	0	3	25	18	2	9	3	12	10
B	3	60	2	17	29	12	52	12	46	49
C	2	40	5	42	41	4	17	7	27	22
D	0	0	2	17	12	5	22	4	15	18
7 A	4	80	5	42	53	15	65	15	58	61
B	1	20	1	8	12	5	22	4	15	18
C	0	0	6	50	35	3	13	7	27	20
8 A	4	80	8	67	71	20	87	21	81	84
B	1	20	4	33	29	3	13	5	19	16
9 A	4	80	5	42	53	11	48	14	54	51
B	1	20	0	0	6	2	9	0	0	4
C	0	0	0	0	0	1	4	0	0	2
D	0	0	0	0	0	0	0	3	12	6
E	0	0	7	58	41	9	39	10	38	39
10 A	3	60	5	42	47	10	43	12	46	45
B	2	40	2	17	24	7	30	7	27	29
C	0	0	5	42	29	6	26	7	27	27

totalt %

		Menn	Kvinner	Alle
Antall		39	60	99
1	A	15	8	12
	B	44	38	41
	C	41	53	47
		0	0	0
2	A	26	38	32
	B	46	38	42
	C	28	23	26
		0	0	0
3	A	82	58	70
	B	18	42	30
		0	0	0
4	A	3	10	6
	B	28	7	17
	C	69	83	76
		0	0	0
5	A	49	60	54
	B	44	35	39

	C	8	7	7
6	A	8	10	9
	B	54	35	44
	C	23	38	31
	D	15	17	16
7	A	59	50	54
	B	23	13	18
	C	18	37	27
		0	0	0
8	A	82	72	77
	B	18	28	23
9	A	59	53	56
	B	8	2	5
	C	3	0	1
	D	0	7	3
	E	31	40	35
10	A	41	45	43
	B	38	28	33
	C	21	27	24

8.3 Spørreundersøkelse – kvalifiseringstjenesten

Under er den identiske undersøkelsen vi leverte ut til tolv innvandrere på kvalifiseringstjenesten i Grimstad. Antall personer som har svart alternativene er skrevet i rødt. Og prosentandelen er skrevet i grønt.

Spørreundersøkelse – kvalifiseringstjenesten

1. Har du vært på besøk hos en nordmann/har du hatt besøk av en nordmann?

- A) Ja **9 stk.** 75 %
 B) Nei **3 stk.** 25 %

2. Hvor tror du norske får fordommene sine fra?

- A) Media (TV, aviser, internett og radio) **6 stk.** 50 %
 B) Bekjente **3 stk.** 25 %

- C) Hobby/skole/jobb 3 stk. 25 %
D) Familie 0 stk.
E) Annet _____ 0 stk.

3. Hva tror du flest av nordmenn har svart på dette spørsmålet?

Hvordan ville du ha reagert om Norge fikk en statsminister med utenlandsk bakgrunn?

- A) For meg spiller ikke bakgrunn noen rolle 4stk. 33%
B) Jeg hadde ikke godtatt dette, en statsminister burde være etnisk norsk.
2stk. 16%
C) Jeg hadde vært litt skeptisk, men jeg er åpen for et flerkulturelt samfunn.
5stk. 42%

4. Har du hatt noen dårlige opplevelser med nordmenn fordi grunnet din bakgrunn?

- A) Ja 3 stk. 25%
B) Nei 9 stk. 75%

Har du lyst til å dele noen erfaringer?

8.4 Intervju hos kvalifiseringstjenesten

1. *Hvor gamle er dere?*
27, 22, 17,18
2. *Når kom dere til Norge?*
2 år, 3 år, 10 måneder, 2 år
3. *Hvor kommer dere fra?*
Eritrea, Somalia, Somalia, Etiopia
4. *Hvordan var det å komme til Norge?*
Vanskelig, verst første måneder, kjenner ingen, litt redd, går ikke ut, kommunikasjonsproblemer
5. *Hvordan er det å bo i Norge?*

Kjempe bra, folk er forskjellige, Norge er lukket, vanskelig å få norske venner, prøver å få kontakt, hilser ikke

6. Behandler de fleste nordmenn dere med respekt? Er de snille?
Ikke alle, bytter vei , unge er mer skeptiske, eldre hilser
7. Føler dere at nordmenn er skeptiske?
8. Ønsker dere å lære det norske språket å bli en del av det norske samfunnet?
Selvfølgelig, ønsker å beherske norsk,
9. Har dere opplevd at norske har vært slemme mot dere, på grunn av deres hudfarge eller etnisitet?
Ser(glor) følger deg med blikket, men ingen alvorlige hendelser
10. Har dere noen norske venner?
Bor med en norsk, 50/50 om vi har norske venner eller ikke,
11. Har dere vært hjemme hos noen norske?
12. Er folk åpne og positive?
Nysgjerrige,
13. Hvordan er det å komme i kontakt med nordmenn?
Vanskelig å få kontakt, stille, usosiale (Mobil)
14. Er det vanskelig å komme i kontakt med nordmenn? Hvorfor/hvorfor ikke?
15. *Hvorfor ønsker dere å lære norsk?*
Veldig viktig, jobb, språket er nøkkel bor i Norge, Kommunikasjon

8.5 Mail til Svein Blom

Til: Blom, Svein

Emne: Elever fra Dahlske vgs

Hei.

Vi er fire jenter fra andre klasse på Dahlske vgs i Grimstad, som holder på med et forskningsprosjekt i faget sosiologi og sosialantropologi. I denne forskningsoppgaven prøver vi å finne ut nordmenns holdninger til innvandrere og innvandring.

Vi fant en rapport på ssb.no (<http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/sa119/kap6.pdf>) som du hadde skrevet, som passet veldig godt til det vi holder på med.

Vi har hatt en kvantitativ spørreundersøkelse hvor vi har spurt folk i Grimstad i forhold til holdninger til innvandring og innvandrere. I denne undersøkelsen fant vi ut at unge i alderen 16-30 år var mer skeptiske enn eldre i alderen 60+. I tillegg har vi snakket med en gruppe innvandrere om hvordan de følte nordmenn behandlet dem. Her sier de også at den eldre generasjonen viser mer respekt og er hyggeligere, enn den yngre. Er dette noe som samsvarer med dine undersøkelser?

Vår hypotese er egentlig at eldre er mer skeptiske enn yngre, så dette stemmer ikke helt med hva vi har funnet ut.

I tillegg så lurer vi på om det er noe spesielt du vil legge til? Er det noe interessant som du fant ut i din undersøkelse som du tenker det er lurt for oss å ha med i oppgaven?

Vi lurer også på om du vet noe om at holdninger har forandret seg gjennom årene, om dette er noe du har funnet ut mens du har jobbet med dette temaet? Er det mindre rasisme og skepsis nå, enn det var for ca. 20 år siden? I og med at det har kommet flere innvandrere de siste årene, lurer vi på om folk er blitt mer skeptiske fordi det er flere, eller om folk har blitt mindre skeptiske fordi det er mer vanlig nå enn før og/eller at en vet mer?

Håper du har muligheten til å svare, det hadde vært til veldig god hjelp.

Hilsen fra Emilie Wiig Andersen, Kirsti Pedersen, Katrine Steinmoen Ås og Eiril Weidemann

8.6 Mail fra Svein Blom

Hei Eiril Weidemann

Takk for henvendelsen. Det vanligste har vært at de eldste har vist seg å være mer skeptiske eller negative til innvandrere og innvandring enn yngre personer. Men i tider med vanskeligheter på arbeidsmarkedet kan det se ut til at unge blir litt mindre velvillig stemt, kanskje fordi de selv frykter konkurranse fra innvandrere om jobbene. (Det gjelder unge som ikke har funnet sin plass i arbeidslivet.)

Teksten som dere viser til, er en oversiktsartikkel jeg skrev for en stund tilbake.

Det kommer en rapport årlig med de siste resultatene. Her er en lenke til rapporten med data fra 2013 som vi publiserte i desember i fjor:

http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/154475?_ts=142fff59d60

I kapittel 6.2 har jeg skrevet litt om hvordan sammenhengen er mellom alder og holdningene til innvandrere/innvandring ifølge undersøkelsen i 2013. Vedlegget bak i rapporten

viser hvordan folk svarer avhengig av kjønn, alder, utdanning, bosted, om de har kontakt med innvandrere eller ikke, osv.

Hvordan utviklingen har vært over tid, må dere selv forsøke å finne ut av ved å kikke på tabellene som viser svarene tilbake i tid (tabell 3.1 - 3.5 i rapporten jeg la lenke til). Dere kan også lese hva jeg skrev om dette i kapitlet dere selv fant på nettet. Det er nettopp langtidstrenden som står i fokus der, mens det er endringen fra 2012 til 2013 som omtales mest i rapporten fra 2013.

Det siste spørsmålet dere stiller, kan være vanskelig å svare på. Noen reagerer nok på antallet innvandrere, men kanskje særlig dem som i utgangspunktet var negativt innstilt. Vi ser av svarene at holdningene er mest positive i Oslo/Akershus - der andelen innvandrere er høyest. Det har trolig noe med at befolkningen i Oslo-området og i de største byene ellers i landet, har vent seg til å se innvandrere i alle slags situasjoner. Vi ser også i undersøkelsen at personer som selv har kontakt med innvandrere, legger for dagen mer positive holdninger til dem.

Lykke til med oppgaven!

Hilsen
Svein Blom
Statistisk sentralbyrå
Forskningsavdelingen, Demografi og levekår
P.b. 8131 Dep.
0033 Oslo
Tlf. +47 21 09 48 72
svein.blom@ssb.no

9. Kildeliste:

<http://no.wikipedia.org/wiki/Reliabilitet> (10.02.14)

[http://hjernebark.wikispot.org/Diskuter_forholdet_mellom_reliabilitet_og_validitet.](http://hjernebark.wikispot.org/Diskuter_forholdet_mellom_reliabilitet_og_validitet)
(10.02.14)

<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/hvor-mange-innvandrere-er-det-og-blir-det-i-norge> (19.02.14)

<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring-2011> (30.01.14)

<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/154475?ts=142fff59d60> (17.02.14)

<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef> (17.02.14)

<http://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/154475?ts=142fff59d60> (17.02.14)

<http://www.imdi.no/nn-NO/Fakta-og-statistikk/Fakta-og-statistikk/Befolkningens-holdninger-til-innvandring-og-integrering-/> (19.02.14)

http://www.imdi.no/Documents/Rapporter/Integreringsbarometeret_2012.pdf
(19.02.14)

<http://www.ssb.no/forskning/ansatte/svein-blom> (10.02.14)

Mangfold, Cappelen Damm, 2012